

КНИЖАРСКА ДУМА

Излиза всяка сряда

Абонаменти:
За година 60 лв.
За 1 брой 3 лв.

Такси:
За търговски реклами
2 лв. на кв. см. По-го-
лемите реклами по спо-
разумение. — Годишни,
вечерни и скръбни
известия по 50 лв. Мал-
ки обявл. 1 л. на дума.

Уредба редакцион. комитет

Гл. редактор: Д. Димитров

Всички статии и други писма за вестника
се изпращат на главния редактор —
Д. Димитров — Варна.

**Ратникъ за Книжарския Съюзъ
въ България**

Администрация — Варна

Всички суми за вестника и за реклами
се изпращат до редакцията — Варна.

Училищните книжарници

Подтикнати от идеята да приучат учениците още от училищната скамейка към самопомощ и коопериране, мнозина учители предприеха организирането на специални училищни книжарници. Със помощта или на фонда за подпомагане бедните ученици или на детските спестовни касички, или най-сетне на други ресурси те снабдяваха книжарниците си с всички необходими ученически потреби с цел да ги продават на учениците. Наистина при тия книжарнички често намираха приложение пожеланията да се помогни на бедните ученици, да се продават по доброкачествени учебнически потреби или на по-евтини цени.

Но когато числото на частните книжарници порастна тъй много, когато взаимната конкуренция и повеленията на пазаря се разрастнаха до днешните размери, ползата от тия училищни книжарници изчезна окончателно. От свободния пазар при колективни покупки се взима днес много по-голяма отстъпка за бедните ученици, отколкото можели да дадат тия книжарнички; на свободния пазар всички потреби се намират на много по-износни цени и при много по-добро качество. Училишните книжарници можеха само да компроментират идеята за самопомощта. Не е ли така и с учителските кооперативни книжарници — къде дадоха те по добри цени и по-добри качества от частните книжари, къде защитиха интересите на бедния консуматор?

Всичко това накара по-добритъ и съвестни учители да се откажат от училишните книжарнички, както и от учителските псевдокооперации. Останаха да ги подържат само тия, които искат да ги изкористват за свои собствени облаги. И наистина личната корист много ясно прозира във дейността на всички техни днешни ръководители. А това се вижда от обществото, вижда се и от училищната власт. Необходимо беше да се предприеме срещу тях една тактична, мотивирана и авторитетна атака за да бъдат унищожени.

Ние вземахме резолюции, пи-

свахме, говорихме против тях, апелирахме предъ складове и издателства да престанат да ги подкрепят. Въпреки факта, че предъ очите на обществото ние сме заинтересовани по тия книжарници, въпреки и слабостта на съюза, нашата кампания създаде нужната атмосфера за тяхното забраняване.

Намислата на Търгов съюзъ, изразена чрез специален отделъ въ печатания му отчетъ за изтеклата година, чрез специална конгресна резолюция, чрез убедителната статия на г. Пав. Димитровъ, печатана въ в. Миръ отъ 17 септември т. г. и чрез личните му постъпки въ Министерството на Народ. Просвѣщение, чрезъ всичко това можа да се убеди и самъ министерство въ здравото влияние на тия книжарници и да ги забрани съ окръжното си подъ № 26226 отъ 13 октомври т. г.

Този актъ на Министерството ще се почувствува най-напредъ отъ колегите въ София. Защото въ София числото на тия училищни книжарници е най-голямо. Онова, което сж за провинцията учителските кооперативни книжарници, това сж за София училишните книжарници. И за това хроникайки унищожаването имъ, ние поздравяваме отъ все сърдце Софийските колеги. Ще разбератъ ли те, обаче, кому дължатъ своя успехъ и ще ли се сплотятъ единомудно около съюза? Административното забраняване на книжарници по училищата „подъ каквато и да е форма“ е споредъ насъ първа стъпка къмъ унищожаването и на учителските псевдокооперации. Защото нашата мотивировка за тия две форми училищни книжарници е бивало винаги една и съща, еднакво се отразяватъ те и въ ума на гражданството.

Наистина те не сж при училищата, защото тогава би тръбвало да се раздробятъ при всѣко училище по отделно — нѣщо което е неудобно за малките училища изъ провинцията и недостатъчно доходносно. Но те не сж и актъ на извънучилищната дейностъ на общественника — учителъ. Защото дължатъ и носятъ не обществени облаги, а лични такива за своите ръководители.

Слѣдователно забраната на първите неминуемо ще трѣбва да се простре и къмъ вторите. И ние сме увѣрени, че това ще стане. Нужно е само да се намири подходяща форма за тая забрана.

Нужно е още едно — книжарството да стои будно на своя постъ и единомудно да импулсирва и подкрепя акциите на своите управителни тѣла.

Накрай ние считаме за свой приятенъ дългъ да благодаримъ отъ името на цѣлото книжарство на Ц. К. на Бъл. Търгов. Съюзъ и специално на г. П. Димитровъ, като секретаръ на последния, за мощната подкрепа, която ни дадоха те въ борбата ни противъ училишните книжарници и за успеха, който реализираха.

Книжният пазар

(Книжното ни съвхпроизводство)

Споменахъ въ миналата статия, че и въ книжния пазаръ у насъ има съвхпроизводство. Библиографическите бюлетени на народната библиотека даватъ най-ясна картина на това съвхпроизводство. Отъ приложените къмъ тяхъ таблици ние виждаме, че презъ 1919 г. сж били депозирани въ нар. библиотека 1583 книги, презъ 1920 г. — 1516, презъ 1921 г. — 1813, презъ 1922 г. — 1447, презъ 1923 г. — 1959, презъ 1924 г. — 2602 и презъ 1925 г. — 2693 — или за времето отъ 1919 до 1925 г. включително сж били депозирани всичко 13,613 книги. Средната цена на тия книги ако бжде 10 лв. — по 1 екз. отъ тяхъ правятъ 136,000 лв. За да поддържа редовно всички книги въ магазина си, книжарятъ трѣбва да има поне по 5 екз. отъ всички тяхъ или да ангажира въ прочитни книги повече отъ 6—700,000 лв. свои собствени пари или такива на своите кредитори. Ако всѣка книга би заемала само 5 м. м. мѣсто на неговите рафтове, за да побере всички тия книги ще му сж нуждни 300 погонни метра — или единъ грамаденъ магазинъ.

Ако всѣка една отъ тия книги е издадена въ 2000 екз., както е у насъ обикновено, то значи, че цѣлото ни книжно богатство, създадено презъ цитирания 7 год. е 27,000,000 екз. на стойностъ средно 270 мил. лв. — средно годишно по 40 мил. лв. или по 1 книга отъ 10 лв. на глава отъ цѣлото ни население.

По приблизителни присметания, правени отъ издателите, у насъ се харчатъ годишно за около 10 мил. лв. книги. Ако допустимъ, че половината отъ тяхъ сж нови и половината стари книги, следва, че всѣка година у насъ се продаватъ средно едва 1/2 отъ издадените книги, а 1/2 се натрупватъ и постепенно увеличаватъ книжния ни баластъ. Днесъ този баластъ трѣбва да не е по-малкъ отъ 15,000 вида книги, по

1000 отъ всѣки видъ — значи 15 милиона, по 10 лв. едната — значи 150 мил. лв.

Наистина тия книги сж прѣснати по разни издатели и книжари. Но те тежатъ върху пазаря, обременяватъ го и го правятъ неблагоприятенъ.

Подъ тежестта на този баластъ се угъватъ преди всичко издатели и автори, огъватъ се безспорно и книжари.

Грамаденъ е вече списъка на фалиралите или доброволно ликвидиралите издатели на прочитни книги. Д. В. Манчовъ, Ефр. п. Христовъ, Лесичковъ, Бакаловъ, Цѣтъ, Животъ, Стѣнце, К. Евстатиевъ, Мавродиевъ, и редица други какво станаха. Следъ като дадоха живота и младостъ на книгата, те трѣбваше да се огънатъ подъ нейната тежестъ.

За да избѣгнатъ тяхната участъ днесъ мнозина издатели прибѣгватъ до едни изкуствени и твърде несигурни машиници.

Вѣсто да издаватъ отделни книги, както провѣха по-рано и всѣка книга самостоятелно да пуцатъ на пазаря, те днесъ измислиха тъй наречените библиотеки и тръгнаха да имъ събиратъ абонати. Други чрезъ най-примамливи реклами и грамадни отстъпки сжщо се опитаха да проникнатъ до пазаря и да спечелятъ неговата подкрепа. Ще помогнатъ ли нѣщо, едното и другото?

До като числото на библиотеките бжде ограничено, до като предлагането на нови книги вървеше нѣкакъ по-планомѣрно, успехътъ на тия нови машиници можеше да се смѣта обезпеченъ. Но днесъ и тяхниятъ успехъ е проблематиченъ. И за това издателите имъ бързатъ да се надпреварватъ въ отстъпки и премии. Какъто и да правятъ, обаче, те не могатъ продава по този начинъ повече отъ 1/4 отъ това което сж издали. Може би тая четвъртина имъ осигурява направения разходъ. Какво ще правятъ, обаче, съ останалите 3/4. Да ги даватъ все въ премии не могатъ, да ги изнесатъ на пазаря чрезъ книжарите сжщо не ще могатъ. Въ премии да ги раздадатъ не ще могатъ, защото съ всѣка новоиздадена книга числото на остатъците ще расте и защото, по една естествена диференцировка, всѣко издателство ще има да разчита на свои постоянни абонати, а те ще притежаватъ неговите книги и ще предпочитатъ отстъпката предъ премията.

Да ги пласиратъ чрезъ книжарите сжщо не ще могатъ, защото максималната отстъпка, която биха могли да дадатъ те имъ за да ги направятъ свои агенти, те вече правятъ направо на публиката. Какъ ще имъ продава книгите книжарятъ, когато купувачътъ ще му ги иска при сжщитъ отстъпки? А да направятъ на книжаря нѣкоя добавъчна отстъпка немислимо е, още повече, че той ще иска книгите на консигнация или срещу дългосроченъ кредитъ.

Остава да хвърлятъ остатъците на халите или въ книжната фабрика. Ще ли иматъ смѣтка отъ това. Ето къде е голѣмия въпросъ.

Когато се печата една книга, тя трѣбва да има възможния максималенъ тиражъ. Ако я сж обезпечени

1000 абонати, тя трябва да излезе въ 4000 екз., защото не е хартията, а печата, който определя разходите на книгата. Но щом се дадат максималните отстъпки предварително, щом се отнеме възможността за по-нататъшната ѝ продажба, какъ ще се печата въ повече екземпляри?

Тия библиотеки носят щети не само на себе си, тѣ пакостятъ твърде много и на останалия книженъ пазаръ. За да дадатъ по-голямъ ефектъ на своите реклами, издателитѣ на библиотеки дойдохъ да поканятъ на публиката, че печатаната върху корицитѣ на книгата цена е фиктивна. Съ какво сърдце ще Ви плати клиентъ тая цена, макаръ и да е писана върху друга книга? Свѣтлина съ отстъпки, той и за другитѣ книги ще иска същитѣ отстъпки. И когато не му се дадатъ такива, той ще се откаже отъ самото купуване.

Този грамаденъ книженъ баластъ, който тежне върху плещитѣ на нашитѣ книгоиздатели и книжари, ще остане дълго време да тежне и надъ душитѣ имъ и ще ги застава да бѣгатъ отъ всѣко ново обременяване съ книги. По този начинъ ще се затвори окончателно бента на книжната ни търговия. За да се разчисти той, ще трябва веднага да се спре тая практика съ библиотеки и отстъпки, ще трябва да се позабави и усиленото книгоиздателство. Дългъ е най-напредъ на самитѣ издатели да се опомнятъ и да видятъ, че е по-добре по-малко да издаватъ, но да си обезпечаватъ интереситѣ, отколкото да треперятъ ежедневно отъ издателска треска и да рискуватъ да умратъ отъ нея.

Дългъ е и на самото книжарство да обяви борба на това издателско манаство за да запази авторитета на книгата и нейната цена, да облекчи полка-лека голѣмия книженъ товаръ, съ който се е натоварило.

Колегите, оставете пияния самъ да падне, Оня, който Ви е изоставилъ, ще трябва също да бѣде изоставенъ. Това е първата стъпка за да се спаси пазаръ.

Разколници.

Получи се въ редакцията бр. 33 на септемия, отъ преди 5—6 месеци в „Книжарски вестникъ“.

Последниятъ бѣше почналъ да излиза като конкурентъ на в. „Книжарска защита“ и още отъ първия си брой започна да сѣе разколъ въ средъ книжарството. И съ своята дезорганизаторска дейностъ допринесе твърде много за обезсилването на съюза.

Днесъ, когато съюзътъ прави нови усилия да се съвземе, дезорганизаторитѣ пакъ бързатъ да излизатъ на сцената. И още въ първия брой на своя вестникъ започватъ съ интриги и инсинуации.

До колкото знаемъ, тия хора отъ нѣколко години вече нѣматъ нищо общо съ книжарството, напуснали сѣ доброволно и съюза. Защо не ни оставятъ на мира да вършимъ своето въ защита на професионалнитѣ си интереси? Или търсятъ нѣкакви изгоди въ професионалното ни безсиліе?

Да отговаряме на закачките на този вестникъ не е достойно за насъ. Отговорностъ носимъ само предъ съюзитѣ книжари и ще отговаряме само на тѣхнитѣ въпроси и възражения, отправени ни по надлежни другарски пътѣ.

Вмѣсто това, ние апелираме къмъ всички действителни книжари, да се сплотятъ здраво около книжарския съюзъ, безъ да обръщатъ внимание на никакви интриги, и единодушно да се ангажиратъ въ неговитѣ борби въ защита професионалнитѣ си интереси.

КНИЖАРНИЦА

„Екзархъ Иосифъ“
Стефанъ Паровъ & Ко
ул. Нишка № 39 — София,
ТЪРСИ ДА КУПИ И ПРЕДЛАГА СОЦИАЛНА ЛИТЕРАТУРА ОТЪ БИБЛ. „ЗНАНИЕ“ НА ГЕОРГИ БАКАЛОВЪ И ДР.

Амбулантната търговия.

На 6 т. м. сж имали съвмѣстно заседание въ салона на Търг. Съюзъ представители на търговскитѣ сдружения: бакалско, стѣкларско, дърварско и книжарско, за да разгледатъ законопроекта за амбулантната търговия и да формулиратъ по него своитѣ искания:

1. Да не се сѣятъ за амбулантни търговци тия, които работятъ въ по-снотни бараки и сергии, построени на общински мѣста.

2. Да се иска отъ амбулантнитѣ търговци да декларираатъ точно какъ ще вършатъ своята търговия и съ какъвъ артикулъ ще търгуватъ.

3. Въ списъка за забраненитѣ за амбулантно търгуване стоки да се прибави:

а) Колониалъ и хранителни продукти;

б) Учебници, училищни потреби, прочитни книги и канцеларски материали;

в) Отоплителни материали — дърва и каменни въглища.

4. На уседнали търговци, които иматъ магазини по пазарищата, имъ се позволява да поставятъ сергии на тротуаритѣ предъ магазинитѣ си само въ пазарни дни.

Отъ тия искания насъ непосредствено ни интересува забраната да се търгува амбулантно съ нашитѣ артикули. Отъ тѣхъ въ самия законопроектъ — ял. 14 т. 16 сж упоменати само учебницитѣ и училищнитѣ потреби. Сега искаме да се добави и „прочитни книги и канцеларски материали“.

Основания за това свое искане имаме твърде чувствителни и ще трябва да върваме, че Нар. представителство ще оцени достойно тия основания и ще усвои искането ни.

Прочитнитѣ книги се продаваха някога отъ пѣтници-книжари. Днесъ почти нѣма такива. Вмѣсто тѣхъ днесъ се създадохъ въ всѣки по-малкъ или по-голямъ населенъ пунктъ специални книжарници, които се занимаватъ съ продажба на избраната книга. Вънъ отъ тия книжарници оставатъ само порнографитѣ и скудрумидитѣ или сензационнитѣ романи и брошурки, изчезването на които отъ българския книженъ пазаръ ще бѣде една здрава дезинфекция. Тия книги се носятъ по улицитѣ и по гаритѣ и се натрапватъ съ най-голяма нахалностъ на читателската публика. Да се забранятъ тѣ отъ цензурата не може, забраняването да се продаватъ амбулантно, ще ги очисти отъ пазаръ.

Амбулантно се продаватъ въ София — по бираритѣ и по-хубави книги. Тѣхната продажба сжко така, ще трябва да се забрани за това, защото отъ една страна тия амбулантни продавачи сж безконтролни и отъ друга, защото тѣ правятъ една жестока нелюдна конкуренция на уседлитѣ книжари, обременени до уши съ прочитна литература. Въ провинцията такава продажба нѣма, не би могла и да се организира.

Най-сетне, амбулантно се продаватъ — пакъ въ София и стари книги. Тѣхната продажба ще трябва да се оседли и да се натовари съ всичкитѣ тяжести на оседлата търговия.

Прочитната книга е единъ сериозенъ артикулъ, тя има грамадно възпитателно или разрастващо влияние върху младежта; продажбата ѝ ще трябва изцѣло да се стабилизира и регламентира. Народното представителство ще извърши актъ на предвидливостъ и грижа за бъдещето на нацията, ако забрани амбулантната ѝ продажба.

Канцеларскитѣ материали се продаватъ амбулантно отъ всевъзможни далавераджии и мошеници.

Опрени на своето дебелочие мнозина такива обикалятъ учреждения и банки, представятъ се ту за инвалиди, ту за представители на голѣми фирми и изтъргватъ поръчки и покупки. Маса такива обикалятъ и селата и изнудватъ общини и училища било чрезъ лоши качества и високи цени, било чрезъ интимни комбинации съ секретаръ-бирници, кметове, ули и др. Съ своитѣ маневри тия амбулантни пакостятъ и на учреждения и на

книжарство и ще бѣде благодатъ, ако могатъ да се премахнатъ.

Нѣма амбулантенъ отъ тоя калибъръ, обаче, да се легатимира за такъвъ. Наопаки всички тия сж или „пѣтници“ безъ фирми, или пѣкъ „книжари“ безъ книжарници. Пѣкъ често пѣти и самитѣ пѣтници оставятъ прѣкото си назначение и трѣватъ по канцеларии и учреждения, често пѣти и самитѣ книжари, лично или чрезъ своитѣ агенти, оставятъ своитѣ книжарници и трѣватъ отъ село въ село да продаватъ материали или да събиратъ поръчки, като превръщатъ книжарството въ зарзаватчилжкъ.

Законодательтъ ще трябва да ни избави веднажъ за винаги отъ тая унизителна търговия и да разчисти полето на книжарството за спокойно, системно и достойно съществуване и търгуване.

Законътъ за амбулантната търговия има за целъ да обезпечи спокойствие за осѣдлото търгуване. Спокойствието на осѣдлото книжарство и неговото честно практикуване ще се обезпечи само съ окончателната забрана на всѣка амбулантна продажба на книжарскитѣ артикули.

Горнитѣ искания ще бѣдатъ предадени отъ Търг. съюзъ на бюрото на камарата и съответната парламентарна комисия. Необходимо е и самото книжарство да подкрепи тѣхното поднасяне. За цѣлтъ управителния съветъ ще направи онова, което зависи отъ него. И книжарството ще трябва да утрупа парла-

мента съ своитѣ телеграми и писма. Само така ще се увенчатъ съ успѣхъ усилията на книжарския и на търговския съюзи.

Министерството на Народното Просвѣщение е наредило чрезъ г. г. Окр. Инспектори съ окр. № 26739 отъ 17. X. т. г. да не се допускатъ въ основнитѣ училища и прогимназитѣ тетрадки по краснописъ, преди тѣ да сж одобрени отъ М-ството.

Илюстрация „Свѣтлина“ год. 35. Редакторъ: Юр. Михайловъ. Книжка X—XII съдържа:

Astra Kid. — Картини и мечти: на широко; въ недосѣгаемостъ; утихане; подемъ. — М. Москва — Капитанъ Николовото въстание. — Едно българско семейство на Тихия океанъ. — Г. С. Поповъ — Дългъ. — Мисли и изречения. — Книжнина. — Хумористични.

Снимки: Лордъ Гладстонъ и Ле-ди Гладстонъ предметъ на небивала народна манифестация въ София. — Допината на Черни Искъръ. — На върха на Мусала. — Българско семейство на Тихий океанъ. — Държавната гимназия К. Фотиновъ въ Самоковъ. — Изгледъ отъ Рила и Чамъ-курия. — Водоснабдяването на София.

„Свѣтлина“ започва 36-та годишнина. Абонаментътъ струва 120 лв. адресирани до редакцията въ София, ул. „Паренцовъ“, 20 (18).

Печатн. и Хромолит. „Просвѣщение“ на П. Зенгиновъ — Варна. Пор. № 648

Книгоиздателство „ХЕМУСЪ“ А. Д. — София

По случай 100-годишния юбилей на Петко Рачовъ Славейковъ

Министерството на Народното Просвѣщение нарежда народно и училищно тържество въ края на м. ноември; сѣ за сжция случай неговиятъ синъ Рачо Славейковъ написа брошура за своя баща:

БИОГРАФИЯ И СПОМЕНИ.

Кой не знае, че Петко Рачовъ Славейковъ е единъ отъ най-първитѣ и най-големъ народни будители, поети и политически дейци? Брошурата е изискано издание съ разкошенъ портретъ. Пуска се въ продажба по 15 того. Цена 20 лева. Поръчки за повече отъ 5 екз. 20 на сто. На книжаритѣ специални условия. 1-3

Краткъ курсъ по финансова наука

отъ Дръ Г. Петковъ. III-то преработено издание. Цена 40 лв. Учебника е одобренъ отъ Централното Управление на Българската Народна Банка за изпититѣ на банковитѣ чиновници. Складиранъ е при Д-во „Факелъ“ — София и Д. Димитровъ — Варна. На книжари 20% отстъпъ. 2-3

Книжари, доставете си новата КУЛТУРНА (КАРТИННА) КАРТА

на България — форматъ 48/63 с.м.
Цена 25 лв. при 30% отстъпъ отъ Т. Ф. Чипевъ
София 1-2

КНИЖАРИ, ЗАПАСЕТЕ СЕ СЪ ИЗПИТАНИТЪ МАСТИЛА

„Adler“

които по качество и цена конкуриратъ всички други.

Не забравяйте, че Adler е единственото мастило, което можете спокойно да препоръчвате на клиентитѣ си. По своята външностъ, то е сжко единственото мастило, което пленява клиентелата.

Adler е единственото мастило, което предпочитатъ всички канцеларии и учреждения.

Главенъ депозиторъ-представителъ:

2-4 А. Бошнокъ, книженъ складъ — Русе.